

अनुसूची- २

(दफा ४ तथा अनुसूची-१ को भाग-१ सँग सम्बन्धित)

खण्ड २०८२

संख्या ०१

मिति: २०८२/०३/३१

भाग-१

त्रिवेणी नगरपालिका

त्रिवेणी नगरपालिकाको कृषि व्यवसाय संचालनका लागि उद्यम र उद्यमीको छनौट तथा अनुदान परिचालन कार्यविधि, २०८२

आज्ञाले,

चिरन्जीवी प्रशाद शाह
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

त्रिवेणी नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

तोली, बाजुरा

त्रिवेणी नगरपालिकाको कृषि व्यवसाय संचालनका लागि उद्यम र उद्यमीको छनौट तथा अनुदान परिचालन कार्यविधि, २०८२

प्रस्तावना

नेपाल जैविक विविधताले भरिपूर्ण देश हो । यहाँका नागरिकहरू अधिकांश कृषि पेशामा आवद्ध भई कृषि उत्पादन मार्फत आफ्नो जिविकोपार्जन गरिरहेको देखिन्छ । संघियता पश्चात नेपालको संविधान २०७२ ले कृषि, उद्योग, पर्यटन तथा साना तथा मझौला व्यवसाय प्रवर्द्धन तथा व्यवस्थापन स्थानीय सरकारको जिम्मेवारीको रूपमा परिभाषित गरेको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, नेपालको संविधान २०७२ मा व्यवस्था भए बमोजिम कृषि तथा गैरकृषिजन्य उद्यम व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्ने यस नगरपालिकाको नीति रहेको छ ।

त्रिवेणी नगरपालिकामा उत्पादनमुलक उर्जाको प्रयोग मार्फत विभिन्न प्रकारका व्यवसाय, उद्योगहरू दर्ता भइ सञ्चालनमा आइरहेका छन् । त्यसै गरी उर्जा को खपत विना पनि उद्योग व्यवसायहरू सञ्चालन भइरहेको छन् । उद्योग, व्यवसाय प्रवर्द्धन र व्यवसायीहरूको लगानी तथा लक्षित प्रतिफल प्राप्त गर्नका लागि र नगरपालिकाको तर्फबाट र अन्य विकास साझेदारहरूको तर्फबाट लगानी वृद्धि गरी व्यवसायिक दिगोपनाको लागि आवश्यक नीतिगत व्यवस्था गर्न जरुरी देखिन्छ । व्यवसायहरूको लागि प्राप्त अनुदानलाई थप व्यवस्थित गर्दै अनुदानको समुचित परिचालन गर्न, कृषि तथा गैर कृषि क्षेत्रमा भएको व्यवसायिक लगानी र अनुदान व्यवस्थापनको लागि एकिकृत अनुदान व्यवस्थापन तथा परिचालन कार्यविधि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि त्रिवेणी नगरपालिकाले उत्पादन मुलक उर्जाको प्रयोगबाट सञ्चालित व्यवसाय छनौट तथा अनुदान व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८२ तयार गरी जारी गरिएको छ ।

परिच्छेद—१

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

यो कार्यविधिको नाम कृषि व्यवसाय संचालनका लागि उद्यम र उद्यमीको छनौट तथा अनुदान परिचालन कार्यविधि, २०८२ रहेको छ ।

२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :

(क) कार्यविधि : भन्नाले त्रिवेणी नगरकार्यपालिकाको बैठक बाट पारित गरि नगरपालिकाले जारी गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको उर्जाको प्रयोगबाट सञ्चालित कृषि व्यवसाय संचालनका लागि उद्यम र उद्यमीको छनौट तथा अनुदान परिचालन कार्यविधि, २०८२ भन्ने बुझ्नु पर्दछ ।

(क) उद्यम/व्यवसाय : भन्नाले नगरपालिका भित्र प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भई स्थानीय स्तरमा नै रहेका स्रोत र साधनलाई अधिकतम उपयोग गरी नियमित सञ्चालनमा आएका कृषि र गैर कृषिमा आधारित उत्पादनमुलक उर्जाको प्रयोगका उद्यम/व्यवसाय भन्ने बुझिन्छ ।

(ख) स्थानीय सरकार : भन्नाले त्रिवेणी नगरपालिकालाई जनाउँदछ ।

- (ग) “प्रमुख “ भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुख सम्झनुपर्छ ।
- (घ) “उप प्रमुख “ भन्नाले नगरपालिकाको उप प्रमुख सम्झनुपर्छ ।
- (ङ) “कार्यपालिका“ भन्नाले त्रिवेणी नगरपालिकाको कार्यपालिका सम्झनुपर्छ ।
- (च) “नगरपालिका “ भन्नाले त्रिवेणी नगरपालिकालाई सम्झनुपर्छ ।
- (छ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत“ भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनुपर्छ ।
- (ज) “बडा“ भन्नाले नगरपालिकाको बडा कार्यालयहरूलाई सम्झनुपर्छ ।
- (झ) “अनुदान“ भन्नाले विभिन्न क्षेत्रको विकासका लागि नगरपालिकाबाट कुनै किसान वा कृषि संस्थालाई प्रदान गरिने विद्युतिय कृषि सामग्री वा अन्य सामग्री समेतलाई जनाउने छ ।
- (ञ) “कृषक“ भन्नाले यस कार्यविधिको प्रयोजनको लागि आफ्नै जग्गामा वा कसैको जग्गा करारमा (भाडामा) लिई कृषि खेती गर्ने कृषक, कृषक समूह, कृषि सम्बन्धी उद्योग र कृषि सहकारी, कृषि फर्म, कृषि व्यवसाय समेतलाई सम्झनुपर्छ ।
- (ट) “उत्पादक“ भन्नाले कृषि बालीबस्तु उत्पादन गर्ने कृषक, समूह, कम्पनी, उद्योग, कृषि फर्म वा सहकारीलाई सम्झनुपर्दछ ।
- (ठ) कृषक समूह“ भन्नाले कृषक कृषक मिलेर बनेको समूह भने बुझिन्छ ।
- (ड) समिति : भन्नाले स्थानीय उद्यम विकास मुल्याङ्कन समिति गठन लाई जनाउँदछ ।
- (ढ) विकास साझेदार : भन्नाले पालिका कार्यक्षेत्र भएका गैरसरकारी संस्था, निजि कम्पनी तथा प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भई नगरपालिकासंग साझेदारी गरी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने निकाय तथा संघसंस्थालाई जनाउदछ ।
- (ण) कार्यक्रम : कार्यक्रम भन्नाले अनुदान कार्यक्रमलाई जनाउदछ ।

परिच्छेद—२

कृषि व्यवसाय संचालनका लागि उद्यम र उद्यमीको छनौट तथा अनुदान.

३ **उद्देश्यहरू:** यस अनुदानको उद्देश्य देहायबमोजिम रहेका छन्

- (क) कृषिमा आधारित उत्पादनमूलक व्यवसायहरूमा नवीकरणीय ऊर्जाको प्रयोग प्रवर्द्धन गर्दै स्थानीयस्तरमा रोजगारी र आयआर्जनको अवसर सिर्जना गर्ने ।
- (ख) स्थानीय स्रोत, साधन र सीपको उपयोग गरेर दिगो, समावेशी र जलवायु अनुकूल व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्ने ।
- (ग) ऊर्जा पहुँचलाई उद्यमशीलतासँग जोड्दै, महिला, दलित, जनजाति र विपन्न समुदायको उद्यम विकासमा पहुँच सुनिश्चित गर्ने ।
- (घ) नगरपालिकाको नीति, योजना तथा विकास साझेदारहरूको सहयोगमा अनुदान व्यवस्थापनलाई एकीकृत, पारदर्शी र प्रभावकारी बनाउने ।

४. अनुदान कार्यक्रमको कार्यक्षेत्र:

यो कार्यविधि अन्तर्गतको अनुदान कार्यक्रम ऊर्जा प्रयोगमा आधारित कृषि उद्यमहरूको प्रवर्द्धन र स्तरोन्नति गर्न लक्षित छ । अनुदान कार्यक्रम आर्थिक सम्भावना भएका स्थानीय क्षेत्रहरूमा सञ्चालन गरिनेछ, जसमा कृषि उत्पादन, रोजगारी र उद्यमशीलता अभिवृद्धिको सम्भावना उच्च रहेकोहरूलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

५. कार्यक्रमको लक्षित वर्ग:

कार्यक्रम अन्तर्गत अनुदान र प्राविधिक सहयोग प्राप्त गर्ने लक्षित वर्गलाई दुई प्रकार? मा वर्गीकृत गरिनेछ:

- क) प्राथमिक लक्षित वर्ग र ख) द्वितीय लक्षित वर्ग ।

क) प्राथमिक लक्षित वर्ग:

- अत्यन्त गरीब वा अति विपन्न वर्गका व्यक्ति वा समूह, जसलाई स्थानीय सरकार वा सम्बन्धित सरकारी निकायले पहिचान गरेको छ।
- महिला, दलित, जनजाति, एकल महिला, अपांगता भएका व्यक्ति, यौनिक अल्पसंख्यक समुदाय, लैङ्गिक तथा सामाजिक रूपमा पछाडि पारिएका समुदायहरू।
- वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका युवा, जो स्वदेशमै उद्यम सञ्चालन गर्न इच्छुक छन्।

ख) द्वितीय लक्षित वर्ग:

- उत्पादनमूलक ऊर्जामा आधारित घरेलु तथा लघु उद्यम कृषि व्यवसायीहरू।
- कृषिमा आधारित सेवा, उत्पादन वा प्रशोधन गर्ने सहकारीहरू (बचत तथा ऋण सहकारी बाहेक)।
- परम्परागत सीप, स्थानीय कच्चा पदार्थ र प्रविधिमा आधारित व्यवसायीहरू।
- साना तथा मझौला उद्योग वा उद्यम जसले स्थानीय रोजगारी सिर्जना गर्न सक्ने सम्भावना राख्छन्।
- विगतमा सञ्चालनमा आएका तर हाल निष्क्रिय अवस्थामा रहेका कृषि उद्यमहरूलाई पुनःसञ्चालन गर्न इच्छुक उद्यमीहरू।
- उत्पादन तथा प्रसंस्करणसँग सम्बन्धित व्यवसायहरू, जसले दक्ष वा अर्ध-दक्ष जनशक्तिलाई रोजगारी दिन सक्छन्।

परिच्छेद—३

अनुदानको विषयगत क्षेत्र र कार्यान्वयन पद्धति

६. कार्यक्रमको विषयगत क्षेत्र:

उद्यम प्रवर्द्धनका लागि कृषिमा आधारित उत्पादन, सेवा तथा व्यवसाय विस्तारका क्षेत्रमा लक्षित गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। कार्यक्रम अन्तर्गत विषयगत क्षेत्रहरूलाई देहाय अनुसार वर्गीकरण गरिनेछ।

- उत्पादनमूलक उद्यमहरू - कृषि, पशुपालन, वन उपज, फलफूल, तरकारी, साना प्रशोधन उद्योगहरू।
- व्यवसायमूलक उद्यमहरू - कृषि सामग्री आपूर्ति, उत्पादन संकलन, प्रशोधन, ढुवानी तथा कृषिसम्बन्धी उपकरण निर्माण वा सेवा।
- एकीकृत उद्यमहरू - माथिका क्षेत्रहरूमध्ये दुई वा बढी क्षेत्र समेटिएका मिश्रित कृषि उद्यमहरू।
- अन्य उद्यमहरू - माथिका क्षेत्रहरूमध्ये ८० % प्रथमिकता दिइ अन्य गैर कृषिका कार्यमा माग भइ आउने २० % उद्यमहरू लाइ समितिले आवश्यकता पहिचान पश्चात व्यवसाय प्रवर्द्धन गर्ने।

यी क्षेत्रहरूका उपक्षेत्रहरू कार्यक्रम सञ्चालन दस्तावेजमा उल्लेख गरिएका अनुसार हुनेछ, जसलाई आवश्यकता अनुसार नगरपालिकाले अद्यावधिक गर्न सक्नेछ।

७. अनुदान कार्यक्रम कार्यान्वयन पद्धति:

(क) अनुदान कार्यक्रम एकीकृत ढाँचामा कार्यान्वयन गरिनेछ, जसमा उद्यमी सिर्जना, उत्पादन अभिवृद्धि, सेवा विस्तार र बजार पहुँचलाई समेटिनेछ।

(ख) लक्षित व्यक्तिहरू वा समूहहरूलाई व्यवसायिक सोच र वित्तीय साक्षरताको विकासमा सहयोग गरिनेछ, जसले उनीहरूलाई उद्यम सञ्चालनका लागि सक्षम बनाउनेछ।

(ग) उत्पादन तथा सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि आवश्यकता अनुसार तालिम, प्राविधिक सहयोग, उपकरण हस्तान्तरण र वित्तीय पहुँच विस्तारका कार्यहरू समावेश गरिनेछ।

- (घ) उत्पादनलाई बजार—अनुकूल बनाउन आवश्यकता अनुसार प्याकेजिङ, ब्राण्डिङ, लेबलिङ, मूल्य श्रृंखला समावेशीकरण र खाद्य अनुज्ञा प्राप्तिमा सहजीकरण गरिनेछ ।
- (ङ) नवीन प्रविधि र विज्ञ स्रोत परिचालन गर्न विकास साझेदार संस्थासँग सहकार्य गरिनेछ, विशेषतः सीप अभिवृद्धि, उपकरण आपूर्ति वा अनुदान सहकार्यमा ।
- (च) सहूलियत कर्जाका लागि सहजीकरण गरिनेछ, जसमा बैंक तथा वित्तीय संस्थासँग सहकार्य गरिनेछ ।
- (छ) स्थानीय उत्पादन र रोजगारी सिर्जना गर्न सक्ने द्वितीय लक्षित समूहका उद्यमहरूलाई पनि प्रविधि र वित्तमा पहुँच सहज बनाइनेछ ।
- (ज) संघीय, प्रदेश र स्थानीय सरकारबीच समन्वय गरेर कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपले कार्यान्वयन गरिनेछ ।

परिच्छेद-४

संस्थागत व्यवस्था

८ संस्थागत व्यवस्था :

- (क) नगरपालिकामा उपलब्ध हुने सबै प्रकारका अनुदान (संघिय, प्रदेश, स्थानीय सरकार र विकास साझेदार) परिचालनको लागि उद्यमीहरू तथा व्यवसायिहरूबाट प्राप्त प्रस्तावनाको मूल्यांकन , छनौट तथा सिफारीसका लागि देहायबमोजिम स्थानीय उद्यम व्यवसाय र उद्यमीको छनौट तथा मूल्याङ्कन समिति गठन गरिने छ । यो समितिको संरचना निम्न बमोजिमको हुनेछ, जसमा समावेशिताको सुनिश्चित हुनेछ ।

• प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	संयोजक
• घरेलु तथा साना उद्योग विकास समितिको स्थानीय प्रतिनिधि	सदस्य
• स्थानीय बैंक तथा वित्तिय संस्थाको प्रतिनिधि	
सदस्य	
• उद्यम विकास शाखाको प्रमुख वा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ले तोकेको कर्मचारी	सदस्य
• पालिकाको कृषि शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव

- (ख) स्थानीय सरकारको आवश्यकता बमोजिम सम्बन्धित नवीकरणीय ऊर्जा, उद्यम विकास तथा कृषि क्षेत्रमा कार्यरत विकास साझेदार संस्थाहरूको प्रतिनिधिहरूलाई तथा विषय विज्ञहरूलाई पनि बैठकमा आमन्त्रित सदस्यको रूपमा राख्न सकिने छ ।
- (ग) विकास साझेदारको सहयोगमा सञ्चालनमा हुने अनुदान स्किम भित्र रहेका उद्यमहरू प्रदान गरनेको हकमा, चयन समितिमा सम्बन्धित सहयोगी संस्थाको प्रतिनिधिको अनिवार्य उपस्थिति हुनु पर्ने र सो संस्थाको उद्देश्य अनुरूप उद्यमको छनौट गरिने छ ।
- (घ) अनुदान बाट संचालन हुने व्यवसायहरूलाई पालिकाको तर्फबाट आवश्यक प्राविधिक तथा आर्थिक सहयोग पुर्याउन को लागि पहल गरिने छ ।
- (ङ) अनुदान परिचालन गर्नको लागि उर्जाको प्रयोग गरि संचालन भएको व्यवसायहरूलाई कृषिमा आधारित उद्यमीहरूलाई अनुदान परिचालनमा सहजता ल्याइने छ ।
- (च) उद्यम वृद्धि तथा व्यवसाय विस्तारका लागि पालिकाले तथा अन्य निकायहरूले कृषिमा आधारित उत्पादनमुलक ऊर्जा प्रयोगको उद्यम संचालनको पालिकाले प्रकाशन गरेको सुचना अनुसार प्रस्तावना पेश गर्ने, प्राप्त प्रस्तावहरूको मूल्यांकन तथा कार्यक्रममा अनुदान स्वीकृतिका लागि सिफारीस छनौट समितिबाट गरिने छ ।

परिच्छेद—५

मापदण्ड

९. अनुदानको लागि मापदण्ड :

- (क) कृषिमा आधारित उत्पादनमूलक ऊर्जा प्रयोगका लागि अनुदान प्राप्त गर्न मापदण्ड देहाय बमोजिम हुनेछ ।
- विद्युत र यान्त्रिक प्रयोगको लागि राष्ट्रिय प्रसारण लाईनमा जोडिएका र नजोडिएका नवीकरणीय ऊर्जाका प्रविधि प्रयोग गरिरहेका र प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएका कृषिमा आधारित तथा गैर कृषिमा आधारित लघु, साना र मझौला उद्योग एवं व्यवसाय हुनुपर्नेछ ।
 - खण्ड (क) बमोजिमका उद्योग एवं व्यवसायले अनिवार्य रूपमा सम्बन्धित वडाको सिफारिस सहित दिर्घकालीन व्यावसायिक योजना पेश गरेको हुनुपर्नेछ ।

परिच्छेद—६

माग संकलन

१०. **माग संकलन** : ऊर्जा प्रयोग गरी कृषिमा आधारित उत्पादनमूलक उद्यम व्यवसाय सञ्चालन गरेका वा गर्न चाहनेहरूबाट सम्बन्धित पालिकाले माग संकलन गर्ने छ ।

(क) यस कार्यविधिको अनुसूची '१ र अनुसूची '२ मा दिइएको ढाँचामा सम्भावित कृषिमा आधारित उद्यमीहरूबाट उद्यम संचालनको लागि माग पेश गर्न सूचना आव्हान गर्नु पर्नेछ । यसरी प्रकाशित गरिने सूचनाको अवधि कम्तीमा पनि १५ दिनको हुनु पर्ने छ ।

(ख) व्यवसायको माग आव्हान गर्दा महिला, दलित, जनजाती, र विपन्न वर्गको प्रस्तावलाई विशेष प्राथमिकता दिनुपर्दछ ।

(ग) माग संकलन गर्दा नयाँ उद्यम/व्यवसायको माग वा सञ्चालित उद्यम/व्यवसायको स्तरोन्नतिको मागसंग सम्बन्धित रहनेछन् ।

परिच्छेद—७

प्रारम्भिक चरणको मुल्याङ्कन

११. **प्रारम्भिक चरणको मुल्याङ्कन** : तोकिएको म्याद भित्र सम्भावित उद्यमीहरूबाट उद्यम संचालनको प्रस्ताव प्राप्त भए पछि नगरपालिकाले कृषि विकास शाखा तथा सम्बन्धित शाखा को सहयोगमा उद्यम तथा उद्यमीहरूको छनौट गरि सूची प्रकाशन गरिने छ ।

(क) नयाँ उद्यम/व्यवसायको प्रस्तावको प्रारम्भिक चरणको मुल्याङ्कन चेक लिष्ट अनुसूची '३ मा र सञ्चालित उद्यम व्यवसायको स्तरोन्नतिको प्रारम्भिक चरणको प्रस्तावको मुल्याङ्कन चेक लिष्ट अनुसूची '४ मा दिइएको छ ।

(ख) प्रारम्भिक चरणको मुल्याङ्कनबाट कम्तीमा मापदण्ड पुगेका संभावित उद्यमहरूको छनौट गरिने छ ।

(ग) नगरपालिकामा प्राप्त मागहरूको सूची प्रकाशन गरि सम्बन्धित प्रस्ताव कर्ताहरूलाई जानकारी गराइने छ ।

परिच्छेद—८

व्यवसाय अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन

१२. व्यवसाय अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन :

(क) प्रारम्भिक चरणको मुल्याङ्कनबाट छनौट भएका संभावित उद्यमी तथा व्यवसायीहरूको लागि अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गरिने छ । अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालनको लागि विकास साझेदार, परामर्शदाता तथा विषय विज्ञहरूको सहयोग लिन सकिनेछ ।

(ख) व्यवसाय अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गर्दा उद्यम तथा व्यवसायको लागि अनुदान मागको प्रक्रियामा जान आवश्यक तयारीका बारेमा छलफल गरिनेछ । सामान्यता यो अभिमुखिकरण कार्यक्रममा व्यवसायिक कार्य योजना निर्माण फाराम र अनुदान माग फारामको बारेमा जानकारी गराइनेछ ।

परिच्छेद—९

व्यवसायिक कार्य योजना निर्माण

१३. व्यवसायिक कार्य योजना निर्माण :

(क) व्यवसाय अभिमुखिकरण कार्यक्रममा सहभागी संभावित उद्यमहरूले कृषि तथा गैर कृषि मा आधारित ऊर्जा प्रयोग बाट सञ्चालन हुन वा भइरहेको व्यवसाय तथा उद्यमको विकास गर्न अनुदान प्राप्तिका लागि व्यवसायिक कार्य योजना अनिवार्य निर्माण गरि पेश गर्नुपर्नेछ ।

(ख) व्यवसायिक कार्य योजना निर्माण गर्दा नगरपालिकाले तोकेको अनुसूची ' ५ (नयाँ उद्यम/व्यवसायको माग लागि) र अनुसूची ' ६ (सञ्चालित उद्यम/व्यवसायको स्तरोन्नतिको लागि) मा तोकेको निर्दिष्ट ढाँचामा तयार पारि तोकेको अवधि भित्र पेश गर्नुपर्ने छ ।

(ग) व्यवसायिक कार्य योजना निर्माण गर्न नगरपालिकाले तथा उद्यमीले सम्बन्धित विषय विज्ञबाट आवश्यक सहयोग लिन सकिनेछ ।

(घ) विकास साझेदार तथा अन्य निकायबाट परिचालन हुने अनुदानको लागि आवश्यक पर्ने व्यवसायिक योजनाको ढाँचा गर्न नगरपालिकाले तोकेको अनुसार हुने छ ।

परिच्छेद—१०

क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन

१४. क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन :

(क) व्यवसायिक कार्य योजनाको मुल्याङ्कन र फिल्ड अनुगमनका कार्यक्रमबाट छनौट भएका उत्कृष्ट उद्यमहरूको लागि कार्यक्रमले क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गर्नेछ ।

(ख) क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गर्दा स्तरीय व्यवसायिक कार्य योजना निर्माण लगायत व्यवसाय व्यवस्थापन (वित्तियत व्यवस्थापन, उत्पादन व्यवस्थापन, खरिद योजना, विक्रि योजना) लगायतका प्राविधिक विषयवस्तुहरूमा क्षमता अभिवृद्धि गरिने छ ।

(ग) क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गर्दा सम्बन्धित विषय तथा कार्यक्रम संग सरोकार राख्ने निकाय तथा विषय विज्ञहरूको आवश्यक सहयोग लिनु पर्ने छ ।

(घ) क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रमको विषयवस्तु, अवधि लगायत अन्य व्यवस्थापनको सम्बन्धमा विकास साझेदार निकाय तथा कार्यक्रमबाट निर्धारण भइ आएको खण्डमा सोहि अनुसार गर्न सकिने छ ।

(ड.) विकास साझेदार निकायक कार्यक्रमबाट सोझै परिचालन हुने अनुदानको लागि कार्यक्रम यसै कार्यविधिको नियम बमोजिम हुनेछ

परिच्छेद-११

अनुदान स्वीकृत

१५. अनुदान स्वीकृत :

(क) छनौट भएका उद्यमहरूलाई गर्न नगरपालिकाबाट अनुदान निकासका लागि सम्बन्धित निकाय वा शाखा बाट सिफारिस गर्नु पर्ने छ ।

(ख) नगरपालिकाबाट परिचालन तथा व्यवस्थापन गरिने सबै प्रकारका अनुदानहरू देहाय बमोजिम स्वीकृत गरि कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।

१. कृषिमा आधारित व्यवसाय तथा उद्यम स्थापनार्थ लाग्ने यन्त्र, उपकरण तथा औजारहरू तर्फ लाग्ने कुल लागतको ७० % रकम समपुरक अनुदान सहयोग ।
२. कृषिमा आधारित सञ्चालन भइरहेका व्यवसाय तथा उद्यम प्रवर्द्धन तथा विस्तारको लागि आवश्यक पर्ने यन्त्र, उपकरण तथा औजारहरू तर्फ लाग्ने कुल लागतको ५० % रकम समपुरक अनुदान सहयोग ।
३. गैर कृषिका कार्यमा माग भइ आउने उद्यमहरू (कुल मागको संख्या न्यूनतम २०% संख्यामा) हकमा सञ्चालन भइरहेका व्यवसाय तथा उद्यम प्रवर्द्धनमा ३० % रकम अनुदान सहयोगको र नया उद्यम व्यवसाय प्रवर्द्धनमा ५० % रकम अनुदान सहयोग समितिले आवश्यक ठानेमा गर्ने ।
४. संघिय सरकार र प्रदेश सरकारबाट तोकिएको मापदण्ड तथा कार्यविधि अनुसार परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्नुपर्ने अनुदान सोहि अनुसार गरिने छ ।
५. विकास साझेदार निकाय तथा कार्यक्रमले तोकेको मापदण्ड अनुसार अनुदान रकम स्वीकृती, परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्नु परेको अवस्थामा विकास साझेदार निकाय मापदण्ड र स्थानीय सरकारको अनुदान साझेदारीमा अनुसार गर्न सकिने छ ।

परिच्छेद-१२

अनुदान निकास

१६. अनुदान निकास : अनुदान निकासको लागि सम्पूर्ण प्रक्रियाहरू पूरा भएको सुनिश्चित भएमा नगरपालिकाले सम्बन्धित उद्यमलाई अनुदान रकम निकास गर्नेछ । अनुदान परिचालन प्रक्रिया देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (क) नगरपालिकाले तोकेको ढाचाँमा अनुदानको लागि आवेदन फारम भरेको हुनु पर्दछ । अनुदान माग फाराम अनुसूची ७, ८ मा दिइएको छ ।
 - (ख) स्थानीय उद्यम विकास मुल्याङ्कन समितिले कृषि तथा गैर कृषिमा आधारित उत्पादनमूलक ऊर्जा प्रयोगका व्यवसायहरू छनौट गरि व्यावसायिक योजना स्वीकृत गरि सम्बन्धित उद्यमी वा व्यवसायीलाई जानकारी गराउनेछ ।
 - (ग) सम्बन्धित उद्यमी वा व्यवसायीले अनुदान बाहेकको रकमको श्रोत सुनिश्चितता गर्नुपर्नेछ ।
 - (घ) नगरपालिका बाट वा सम्बन्धित निकायबाट स्वीकृत व्यावसायिक योजना, लागत र अनुदानको अधिनमा रही कृषिमा आधारित (ऊर्जा प्रयोगका व्यवसाय स्थापनार्थ लाग्ने आवश्यक यन्त्र, उपकरण तथा औजारहरू खरिद गरी सक्लै बिल बिजक, सम्बन्धित व्यवसाय वा उद्योगको नाममा वाणिज्य वा विकास बैंकमा रहेको बैंक खाताको विवरण सहित अनुदान भूक्तानीको लागि पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (ड) प्राप्त कागजातको चेक जाँचर अनुगमन पश्चात १०० % अनुदान भूक्तानी गरिनेछ ।

परिच्छेद—१३

अनुगमन मूल्याङ्कन तथा पारदर्शिता

१७ अनुगमन मूल्याङ्कन तथा पारदर्शिता :

क) अनुदान प्राप्त उद्यम/व्यवसायहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन, अनुदानको सदुपयोग र कार्यक्रमको प्रभावकारिताको मूल्याङ्कन गर्न पालिकाले नियमित रूपमा अनुगमन गर्नेछ। अनुदान प्रदान गर्नु भन्दा अगाडी अनुगमन समितिले अनुगमन पश्चात सिफारिस गर्नेछ

ख) अनुगमन कार्यका लागि देहाय बमोजिमको समिति गठन गरिनेछ:

- नगरपालिकाको उप-प्रमुख-संयोजक
- प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत — सदस्य
- कृषि शाखा प्रमुख — सदस्य सचिव
- लेखा शाखा प्रमुख — सदस्य
- सम्बन्धित वडाको सचिव — सदस्य
- उद्यम विकास शाखाका प्रतिनिधि — सदस्य
- विकास साझेदार संस्थाका प्रतिनिधि— आमन्त्रित सदस्य

ग) अनुगमनको क्रममा व्यवसाय सञ्चालन स्थिति, उपकरणको प्रयोग, अनुदानको उपयोग र उत्पादन तथा आम्दानीको प्रगति प्रतिवेदन संकलन गरिनेछ।

घ) प्रत्येक अनुदान प्राप्त व्यवसायबाट त्रैमासिक प्रगति प्रतिवेदन संकलन गरिनेछ, जसमा उत्पादन, आम्दानी, रोजगारी सिर्जना, चुनौती र सिकाइ उल्लेख गरिनुपर्नेछ।

ङ) अनुगमन र मूल्याङ्कनका निष्कर्षहरूलाई पालिकाको वेबसाइट वा सूचनापाटीमार्फत सार्वजनिक गरिनेछ, जसले पारदर्शिता र जवाफदेहिताको प्रत्याभूति गर्नेछ।

ज) अनुदान कार्यक्रमको प्रभाव मूल्याङ्कनका लागि पूर्व र पश्च मूल्याङ्कनविधि अपनाइनेछ।

झ) अनुगमन र मूल्याङ्कनमा आधारित 'Learning Note' वा 'Case Study' तयार गरिनेछ, जसले सफल अभ्यासहरूलाई साझा गर्न मद्दत गर्नेछ।

ञ) कार्यक्रम कार्यान्वयनमा देखिएका अनियमितता वा कमजोरीहरूलाई समाधान गर्न कार्ययोजना सहितको सुधारात्मक प्रतिवेदन पेश गरिनेछ।

ट) अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएका सिफारिसहरूलाई पालिकाको आगामी नीति, कार्यक्रम र बजेटमा समावेश गर्न प्रयास गरिनेछ।

परिच्छेद— १४

भूमिका तथा जिम्मेवारी

१८. स्थानीय सरकारको भूमिका तथा जिम्मेवारी

(क) कृषिमा आधारित उत्पादक व्यवसाय र ऊर्जा प्रयोग प्रवर्द्धन गर्ने नीति निर्माण, बजेट व्यवस्था तथा कार्यक्रम स्वीकृति गर्ने।

(ख) व्यवसायहरूबाट प्राप्त प्रस्तावहरूको मूल्याङ्कनका लागि समिति गठन तथा सञ्चालन गर्ने।

(ग) माग संकलन, अभिमुखिकरण कार्यक्रम, व्यवसायिक योजना निर्माण तथा अनुदान सिफारिस प्रक्रियामा सहजता प्रदान गर्ने।

(घ) विकास साझेदार, निजी क्षेत्र तथा संघीय/प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी स्रोत परिचालन र प्रविधि प्रवर्द्धनमा सहकार्य गर्ने।

(ड) प्राप्त अनुदान तथा सहूलियत सुविधाहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि अनुगमन, मूल्याङ्कन र पारदर्शी प्रतिवेदन प्रणाली विकास गर्ने।

(च) पारदर्शिता, सहभागिता र समावेशीतालाई सुनिश्चित गर्दै अनुदान व्यवस्थापन प्रक्रियामा महिला, दलित, जनजाति र विपन्न वर्गलाई प्राथमिकता दिने।

(छ) कार्यक्रम कार्यान्वयन पश्चात् सिकाइ र सुझावको आधारमा कार्यविधिको संशोधन र अद्यावधिक गर्ने व्यवस्था मिलाउने।

अनुसुची १

उद्यम/व्यवसायको माग संकलन फारम

फारम नं. □□□□ / □□□□

मिति (दिन/महिना/वर्ष) □□/□□/□□□□

क) नाम:.....

ख) जिल्ला:

१. उद्यमीको व्यक्तिगत विवरण

१.१) संस्था वा समुह भएमा संस्था वा समुहको नाम :

१.२) उद्यमीको नाम : फोन नं :.....

१.३) शैक्षिक योग्यता : सामान्य लेखपढ प्राथमिक तह माध्यमिक तह उच्च माध्यमिक तह स्नातक तह स्नातकोत्तर तह

१.४) नपा/गापा : वार्ड नं :.....

१.५) उमेर लिङ्ग : महिला पुरुष अन्य जाति : विवाहित अविवाहित

२. नयाँ उद्यम/व्यवसाय स्थापनाका लागि तल उल्लेखित विवरण भर्नुहोस्

२.१) तपाईंसँग व्यवसाय संचालन सम्बन्धि पहिले कुनै ज्ञान तथा सिप छ ? छ छैन

२.१.१) यदि छ भने कस्तो किसिमको ज्ञान तथा सिप छ उल्लेख गर्नुहोस्

सिपको नाम

३. उद्यमीको उद्यमशिलता

३.१) उद्यम तथा व्यवसाय शुरु गर्न खोज्नुको प्रमुख उद्देश्य के हो ?

३.२) तपाईंको परिवारको कुनै सदस्य उद्यम तथा व्यवसायमा संलग्न हुनुहुन्छ ? यदि हुनुहुन्छ भने उल्लेख गर्नुहोस् ।

बुवा

आमा

दाजुभाई

नजिकको नातेदार

कोहि पनि छैन

४. वस्तु तथा सेवाको उपलब्धता

४.१) तपाईंले कुन व्यवसाय संचालन गर्ने सोच राख्नु भएको छ ?

४.२) उक्त व्यवसायका लागि चाहिने प्रमुख कच्चा पदार्थहरु के के हुन् ?

४.३) कच्चा पदार्थको उपलब्धताको अवस्था के छ ?

वर्षभरि प्राप्त हुने

मौसम अनुसार प्राप्त हुने (कुन महिना.....)

कहिले काहि मात्र

मौसम अनुसार प्राप्त भएपनि वर्षभरि पुग्ने

४.४) संभावित उद्योगको लागि कच्चा पदार्थको उपलब्धता कहाँ हो ?

स्थानीय स्तरमा उपलब्ध जिल्ला बाट खरिद गरिने क्षेत्रिय बजार बाट खरिद गरिने

कति टाढा बाट खरिद गर्नुपर्दछ (कि. मि.) अन्य.....

४.६ तपाईंले संचालन गर्न खोज्नु भएको व्यवसायमा अन्य निकायहरु बाट कस्तो खालको सहयोगको अपेक्षा राख्नु भएको छ ?

उत्पादित सामानको बजार खोजीमा सहयोग

उच्चम व्यवसाय सम्बन्धि सिप तथा तालिम

स्थानीय बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरु संग ऋण उपलब्ध गराउन सहजिकरण

अन्य भए खुलाउनुहोस्

४.७ तपाईंको उच्चम तथा व्यवसायबाट उत्पादित वस्तु तथा सेवाको बजार कहाँ हो ? बजारको नाम उल्लेख गर्नुहोस्

स्थानीय

जिल्ला

राष्ट्रिय

अन्तर्राष्ट्रिय

थाहा छैन

५. लगानीको स्रोत

५.१) तपाइले आफ्नो व्यवसाय स्थापनाका लागि कति लगानी आवश्यक पर्छ ।

संरचना निर्माणकालागि रु..... मेशिन तथा औजार उपकरणकालागि रु..... संचालन तथा व्यवस्थापनकालागि रु.....

५.२) तपाईंले आफ्नो व्यवसाय स्थापनाका लागि लगानीको स्रोत के के हुन्?

आफ्नो लगानी ऋण: स्थानीय साहु/महाजन

समुह बचत/सहकारी/बैंक तथा वित्तिय संस्था

उच्चमीको दस्तखत:	:संस्थाको छाप (छ भने)
उच्चमीको नाम	पद :

अनुसुची २

उद्यम/व्यवसायको स्तरोन्नतिका माग संकलन फारम

फारम नं. □□□□ / □□□□	मिति (दिन/महिना/वर्ष) □□/□□/□□□□
----------------------	----------------------------------

क) नवीकरणीय ऊर्जा परियोजनाको नाम..... ख) जिल्ला:

१. उद्यमीकोव्यक्तिगत विवरण

१.१) संस्था वा समुह भएमा संस्था वा समुहको नाम :	
१.२) उद्यमीको नाम :	फोन नं :
१.३) शैक्षिक योग्यता : ☐ सामान्य लेखपढ ☐ प्राथमिक तह ☐ माध्यमिक तह ☐ उच्च माध्यमिक तह ☐ स्नातक तह ☐ स्नातकोत्तर तह	
१.४) नपा/गापा :	वार्ड नं :
१.५) उमेर	लिङ्ग : ☐ महिला ☐ पुरुष
जाति :	
☐ विवाहित ☐ अविवाहित	

२. उद्यम/व्यवसायको अवस्था

२.१) उद्यम तथा व्यवसायको स्थापना मिति : □□/□□/□□□□	
२.२) उद्यम तथा व्यवसायको वर्तमान अवस्था	
☐ पूर्ण रुपमा संचालित ☐ आंशिक रुपमा संचालित ☐ हाल बन्द अवस्थामा रहेको	
२.३) हाल उक्त उद्योग/व्यवसाय आंशिक वा बन्द अवस्थामा रहेको भएको कारण उल्लेख गर्नुहोस्	
☐ कच्चा पदार्थको अभाव ☐ कमजोर व्यवस्थापन पक्ष ☐ आर्थिक अभाव ☐ कामदारको अभाव	
☐ उपयुक्त प्रविधि तथा सिपको अभाव ☐ कानूनी जटिलता ☐ अन्य	

३. उद्यम/व्यवसाय स्तरोन्नतिका लागि आवश्यक क्रियाकलाप तथा सहयोगको विवरण भर्नुहोस्

३.१) तपाईंसंग उद्यम/व्यवसायको स्तरोन्नति गर्नका लागि चाहिने आवश्यक ज्ञान तथा सिप छ ? ☐ छ ☐ छैन	
३.१.१) यदि छ भने कस्तो किसिमको ज्ञान तथा सिप छ उल्लेख गर्नुहोस्	
सिपको नाम	

३.१.२) तपाईंको यस उद्यम तथा व्यवसायको स्तरोन्नति गर्नको लागि कस्तो खालको कार्य/क्रियाकलापको आवश्यकता पर्दछ ?

- ऋण नयाँ बजारको खोजी उद्योग व्यवस्थापनमा सुधार
 वस्तु तथा सेवाको विविधिकरण उत्पादित वस्तुको बजारिकरणमा सहयोग नयाँ सिप तथा तालिम
 नयाँ मेशिन, उपकरण जडान अन्य

कृपया, विस्तृत विवरण उल्लेख गर्नुहोस्

.....

.

.....

.

४. आम्दानी तथा रोजगार सम्बन्धि

४.१) तपाईं यस व्यवसायबाट हाल वार्षिक वा मासिक रूपमा कति मूल्य बराबरको वस्तु तथा सेवा विक्रि गर्नुभएको छ ?

वार्षिक विक्रिबाट आम्दानी रु.

४.२) यस उद्योग/व्यवसायमा हाल कति जनाले रोजगार प्राप्त गरिरहेका छन् ?

पूर्ण रोजगारी संख्या आंशिक रोजगारी संख्या

५ लगानीको स्रोत

५.१) तपाईंको उद्योग व्यवसाय स्तरोन्नतीकालागिलगानीको उद्देश्य केहो ?

विद्युतीय उपकरण जडान उद्योग व्यवसायको क्षमता बृद्धि उद्योग व्यवसायको उत्पादनको परिमाणमा बृद्धि

५.२) उक्त क्रियाकलाप संचालन वा पूरा गर्नका लागि चाहिनेथप खर्च कती हो र कुन क्षेत्रमा लगानी गर्नु आवश्यक छ।

उर्जा प्रयोग प्रविधि सिप तथा क्षमतामुलक तालिम उत्पादित सामाग्रीको बजारीकरण

५.३) तपाईंले आफ्नो व्यवसाय स्तरोन्नतीकालागी लगानीको स्रोत केके हुन?

आफ्नो लगानी ऋण: स्थानीय साहु/महार्जन समुह बचत/सहकारी/बैंक तथा वित्तिय संस्था अन्य

उद्यमीको दस्तखत :

संस्थाको छाप :

उद्यमीको नाम :

पद :

अनुसुची ३

कृषिमा आधारित उत्पादनमूलक ऊर्जा प्रयोगको नयाँ उद्यम/व्यवसायको प्रारम्भिक मुल्याङ्कन चेक
लिष्ट

१. आवेदक उद्यमीको नाम :
२. आवेदक उद्यमीको ठेगाना :
३. उद्यमको प्रकार :
४. नवीकरणीय ऊर्जा परियोजनाको नाम र ठेगाना :

क्र.सं.	सूचकहरु	छ	छैन	पुष्ट्याई
१.	उद्यमीको व्यक्तिगत विवरण			
२	उद्यमीको उद्यमशिलता			
२.१	व्यवसाय संचालन सम्बन्धि पहिले कुनै ज्ञान तथा सिप			
२.२	उद्यम तथा व्यवसाय शुरु गर्न खोज्नुको प्रमुख उद्देश्य			
२.३	परिवारको कुनै सदस्य उद्यम तथा व्यवसायमा संलग्न			
३.	वस्तु तथा सेवाको उपलब्धता			
३.१	व्यवसायका प्रकार			
३.२	व्यवसायका लागी चाहिने प्रमुख कच्चा पदार्थहरु			
३.३	कच्चा पदार्थको उपलब्धताको अवस्था			
३.४	कच्चा पदार्थको उपलब्धता हुने ठाउँ.			
३.५	व्यवसायमा अन्य निकायहरु बाट कस्तो खालको सहयोगको अपेक्षा			
३.६	व्यवसायबाट उत्पादित वस्तु तथा सेवाको बजार			
४	लगानीको स्रोतहरु			

प्रतिवेदनको निष्कर्ष :

देहायका कारणहरुले गर्दा नवीकरणीय ऊर्जाबाट उत्पादित विद्युतबाट सञ्चालित नयाँ उद्यम/व्यवसायको मागलाई अनुदानको लागि प्रक्रियामा लान योग्य छ / छैन । छ..... छैन.....(कुनै एकमा \sqrt चिन्ह लगाउने)

कारणहरु :

- १.
- २.
- ३.

प्रतिवेदन पेश गर्ने :

नाम ::
मिति :

पद :

दस्तखत :

अनुसुची ४

कृषिमा आधारित उत्पादनमूलक ऊर्जा प्रयोगको उद्यम/व्यवसायको स्तरोन्नतिको प्रारम्भिक
मुल्याङ्कन चेक लिष्ट

१. आवेदक उद्यमीको नाम :
२. आवेदक उद्यमीको ठेगाना :
३. उद्यमको प्रकार :
४. नवीकरणीय ऊर्जा परियोजनाको नाम र ठेगाना :

क्र.सं.	सूचकहरु	छ	छैन	पुष्ट्याई
१.	उद्यमीको व्यक्तिगत विवरण			
२	उद्यम/व्यवसायको अवस्था			
२.१	उद्यम तथा व्यवसायको संचालन बर्ष			
२.२	उद्यम तथा व्यवसाय हाल संचालन छ वा छैन			
२.३	बन्द छ भने , बन्द हुनुको कारण			
३.	उद्यमीको उद्यमशिलता			
३.१	उद्यम/व्यवसायको स्तरोन्नतिका लागि चाहिने सिप			
३.२	स्तरोन्नति गर्नको लागिचाहिने कार्य/क्रियाकलापको विवरण			
४	आम्दानी तथा रोजगार सम्बन्धि			
४.१	वार्षिक आम्दानीको विवरण			
४.१	रोजगारीकृ संख्याको विवरण			
५	लगानीको स्रोत			
५.१	उद्यमी तर्फबाट स्व लगानी गर्न सक्ने तयारीको विवरण			
५.२	लगानीको स्रोतहरुको विवरण			

:

प्रतिवेदनको निष्कर्ष :

देहायका कारणहरुले गर्दा नवीकरणीय ऊर्जाबाट उत्पादित विद्युतबाट सञ्चालित नयाँ उद्यम/व्यवसायको मागलाई अनुदानको लागि प्रक्रियामा लान योग्य छ / छैन । छ..... छैन.....(कुनै एकमा \sqrt चिन्ह लगाउने)
कारणहरु :

- १.
- २.
- ३.

प्रतिवेदन पेश गर्ने :

नाम ::
मिति :

पद :

दस्तखत :

अनुसुची ५

कृषिमा आधारित उत्पादनमुलक ऊर्जा प्रयोगको छनौटको नयाँ उद्यम=व्यवसायको व्यवसायिक कार्य

१ आधारभूत विवरण

उद्यम/व्यवसायको नाम:	
ठेगाना:	
जिल्ला	
न.पा /गा.पा.	
वड नं.	
टोल	
नवीकरणीय ऊर्जाको प्रकार र सामान्य परिचय	

२ सामुहिक/सहकारी, साभेदारी वा प्रा. लि उद्यम भएमा नाम उल्लेख गर्नुहोस् :

३. उद्यमीहरुको नाम, सम्पर्क व्यक्ति, सम्पर्क नम्बरको विवरण:

क्र.स.	नामावली	लिंग	जातजाती	पिछडीएका बग	सम्पर्क नं.	ठेगाना

४ प्रस्तावित व्यवसायमा व्यक्ति वा समुदायको अनुभव:

क्र.स.	नामावली	अनुभव वर्ष	बिषेश सीप	सम्बन्धित तालिम	कैफियत

५ उद्यमीहरुको बार्षिक औषत आम्दानी:

क्र.स.	नामावली	बार्षिक आम्दानी (रुपैयामा)			औषत बार्षिक वचत
		स्थानिय आम्दानी	देश भित्रबाट प्राप्त आम्दानी	वैदेशिक रोजगारबाट आम्दानी	

६ स्थानिय स्तरमा उपलब्ध सीपहरु

क्र.स.	उद्यम तथा व्यवसायका लागि आवश्यक सीप	स्थानिय स्तरमा उपलब्ध सीप	प्राप्त गर्नका लागि योजना

७ सहयोग गर्ने संस्थाहरु वा समुहहरुको सूचिहरु

क्र.स.	संस्थाहरु वा समुहहरु	स्थान	सेवाको प्रकारहरु

८ उद्यम तथा व्यवसायको लागि अग्रगामी तथा पश्छगामी बजार सम्बन्ध गर्ने संस्था, समुह अन्य निकायहरुको सूचिहरु

क्र.स.	संस्थाहरु वा समुहहरु	स्थान	अग्रगामी तथा पश्छगामी बजार सम्बन्ध

९ कानुनी प्रावधान र दर्ता प्रक्रिया:

दर्ता नं
दर्ता कहाँ गरिएको
स्थायी लेखा नं

१०. बजार योजना

१०.१ वस्तु र सेवाको विवरण (कृपया वस्तु वा सेवाको विशेषता वारे उल्लेख गर्नुहोस्)

१०.२ उक्त वस्तु तथा सेवाको उत्पादन गर्नुको औचित्य पुष्टी गर्नुहोस् ?

१०.३ वस्तु वा सेवाहरुको प्रतिस्पर्धीहरु संग तुलना

क्र.स	प्रतिस्पर्धीहरुको नाम	प्रमुख वस्तु तथा सेवाहरु	बजार	बजार हिस्सा	गुणस्तर र मूल्य

१०.४ प्रस्तावित ठाउँमा व्यवसाय स्थापना गर्नुका मुख्य कारण के हो ?

१०.५ बजार क्षेत्र र ग्राहक

क्र.स	वस्तु वा सेवाहरु	सम्भावित ग्राहक/ उपभोक्ता	लक्षित बजार	हिस्सा बजार (स्थानीय, क्षेत्रीय, राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय)

१०.६ उत्पादन लक्ष्य

क्र.स	वस्तु वा सेवाको विवरण	इकाइ	दैनिक लक्ष्य	मासिक लक्ष्य	बार्षिक लक्ष्य

१०.७ बजारिकरण रणनीति (प्रत्यक्ष विक्रि, थोक विक्रि, वितरकहरु र अन्य व्यवसायी संग सहकार्य गरेर)

१०.८ रणनीती अनुरूपको वजारिकरणको क्रियाकलापहरु

११. उत्पादन योजना

११.१ उत्पादन प्रक्रियाको विवरण

११.२ उपकरण तथा औजारहरुको विवरण

क्र.स	आवश्यक औजार तथा उपकरण	विवरण	क्षमता	इकाइ	आपूर्तिकर्ता तथा ठेगाना

११.३ आवश्यक स्थिर पूँजि

क्र.स	विवरण	इकाइ	परिमाण	प्रति इकाइ मूल्य	उप जम्मा	जम्मा	सम्पतिको आयु (वर्ष)	हासकट्टि प्रतिशतमा	वार्षिक हासकट्टि
क	जग्गा र जग्गा विकास								
ख	भवन र सिभिल कार्यहरु								
ग	औजार तथा उपकरणहरु								
घ	फर्निचर र अन्य कार्यालयसामानहरु								
ङ	अन्य								
	कूल जम्मा								

११.४ कच्चा पर्दार्थ र यसको लागत

क्र.स	आवश्यक कच्चा पदार्थको प्रकार	इकाइ	मासिक परिमाण	प्रति इकाइ लागत	मासिक जम्मा	वार्षिक रकम
					जम्मा	

कृपया कच्चा पदार्थको पर्याप्तता, विश्वस्वनिता र मौसमी उपलब्धता बारे उल्लेख गर्नुहोस

११.५ आवश्यक श्रम र तलब

क्र.स	श्रमिकको विवरण	आवश्यक संख्या	ज्याला दर प्रति दिन	जम्मा काम गर्ने दिन	मासिक तलब/ज्याला
१.	प्रत्यक्ष श्रमिक दक्ष				
	उप कूल				
२	अप्रत्यक्ष श्रमिक				

	उप कूल				
		कूल जोड			

११.६ शिर्षखर्च भार

क्र.स	शिर्षखर्च भारको विवरण	इकाई	दर	मासिक खर्चहरु
		जम्मा		

१२. वित्तीय योजना तथा वित्तीय विश्लेषण

१२.१ कूल आवश्यक पूजि

क) स्थिर पूजि लगानी =

ख) पूर्व संचालन खर्चहरु

क्र.स	पूर्व संचालन खर्चहरु	रकम
१	सम्भाव्यता अध्ययन	
२	दर्ता तथा अन्य	
३	तालिम	
४	भ्रमण	
	कूल जम्मा	

ग) अनुमानित चालू पूजि

क्र.स	विवरण	रकम
१	कच्चा सामग्री मौज्दात (एक चक्रको लागी)	
२	तयारी सामानको मौज्दात	
३	उच्चारोमा सामान विक्रि	
४	नगद (शिर्षभार खर्च र तलव) एक महिनाको लागी	
क	जम्मा चालू पूजि	
५	उच्चारोमा सामान खरीद	
ख	कूल चालू पूजि	

घ) कूल पूजिको आवश्यकता

क्र.स	कूल पूजिको आवश्यकता	रकम
१	स्थिर पूजि	
२	पूर्व संचालन खर्च	
३	चालू पूजि	
	कूल पूजिको आवश्यकता	

१२.२ पूजिको श्रोत

क्र.स	पूजिको श्रोत	कूल रकम	प्रतिशत
१	ऋण		
२	इक्यूटि		
४	अन्य संस्थाहरु बाट सहयोग		
	जम्मा		

१२.३ ऋण चुक्ता तालिका

क्र.स	वर्ष	जम्मा ऋण रकम तिन	ब्याज रकम तिन	साँवा रकम	जम्मा रकम

६. कृषिमा आधारित उत्पादनमुलक ऊर्जा प्रयोगको छनौटको स्तरोन्नतीको लागि सञ्चालनमा रहेका लघु, साना तथा मझौला उद्यमका लागिमात्र: (वार्षिक लेखापरिक्षण प्रतिवेदन वा वित्तीय अभिलेखको सहयोगमा भर्न सकिने)

विवरण	पहिलो वर्ष	दोस्रो वर्ष	तेस्रो वर्ष
कामदारको संख्या			
वार्षिक आम्दानी रु			
वार्षिक खर्च रु			
खुद नाफा रु			

७ स्थानिय स्तरमा उपलब्ध सीपहरु

क्र.स.	उद्यम तथा व्यवसायका लागि आवश्यक सीप	स्थानिय स्तरमा उपलब्ध सीप	प्राप्त गर्नका लागि योजना

८ सहयोग गर्ने संस्थाहरु वा समुहहरुको सूचिहरु

क्र.स.	संस्थाहरु वा समुहहरु	स्थान	सेवाको प्रकारहरु

९ उद्यम तथा व्यवसायको लागि अग्रगामी तथा पश्छगामी बजार सम्बन्ध गर्ने संस्था, समुह अन्य निकायहरुको सूचिहरु

क्र.स.	संस्थाहरु वा समुहहरु	स्थान	अग्रगामी तथा पश्छगामी बजार सम्बन्ध

९ कानुनी प्रावधान र दर्ता प्रक्रिया:

दर्ता नं
दर्ता कहाँ गरिएको
स्थायी लेखा नं

१०. बजार योजना

१०.१ विद्यमान वस्तु र सेवाको विवरण (कृपया वस्तु वा सेवाको विशेषता वारे उल्लेख गर्नुहोस्)

१०.२ विद्यमान वस्तु र सेवाको विवरण

१०.२ नयाँ वस्तु तथा सेवाको विवरण

१०.२ वस्तु तथा सेवाको थप गर्नुको औचित्य पुष्टी गर्नुहोस् ?

१०.३ वस्तु वा सेवाहरुको प्रतिस्पर्धीहरु संग तुलना

क्र.स	प्रतिस्पर्धीहरूको नाम	प्रमुख वस्तु तथा सेवाहरू	बजार (स्थानीय, क्षेत्रीय, राष्ट्रिय)	बजार हिस्सा	गुणस्तर र मुल्य

१०.४ प्रस्तावित ठाउँमा व्यवसाय स्थापना गर्नुका मुख्य कारण के हो ?

१०.५ बजार क्षेत्र र ग्राहक

क्र.स	वस्तु वा सेवाहरू	लक्षित ग्राहक/उपभोक्ता			हिस्सा बजार (स्थानीय, क्षेत्रीय, राष्ट्रिय,)
		सम्भावित ग्राहक	हालको बजार हिस्सा	विस्तार हुने बजार हिस्सा	

१०.६ उत्पादन लक्ष्य

क्र.स	वस्तु वा सेवाको विवरण	इकाइ	दैनिक लक्ष्य		मासिक लक्ष्य		बार्षिक लक्ष्य	
			हालको	प्रस्तावित	हालको	प्रस्तावित	हालको	प्रस्तावित

१०.७ बजारिकरण रणनीति (प्रत्यक्ष विक्रि, थोक विक्रि, वितरकहरू र अन्य व्यवसायी संग सहकार्य गरेर)

१०.८ रणनीती अनुरुपको बजारिकरणको क्रियाकलापहरू

११. उत्पादन योजना

११.१ उत्पादन प्रक्रियाको विवरण

११.२ उपकरण तथा औजारहरूको विवरण

क्र.स	हाल उच्चमिसंग रहेका औजार तथा उपकरणहरू	इकाइ	क्षमता	औजार तथा उपकरणहरू अवस्था	कैफियत

क्र.स	आवश्यक औजार तथा उपकरणहरूको विवरण	इकाइ	क्षमता	कहाँ उपलब्ध छ?	कसले उपलब्ध गराउँछ?

११.३ आवश्यक स्थिर पूँजि

क्र.स	शिर्षखर्च भारको विवरण	इकाई	दर	मासिक खर्चहरू
		जम्मा		

११.७ प्रति इकाई उत्पादन लागत मूल्य

क्र.सं.	विवरण	रकम
१	वार्षिक स्थिर खर्च	
२	वार्षिक चल खर्च	
३	कूल उत्पादन खर्च (१ + २)	
४	उत्पादन परिमाण	
५	प्रति इकाई उत्पादन खर्च	
	जम्मा	

माथिका वस्तुहरू उत्पादन गर्न प्रति महिना जम्मा

घण्टा लाग्ने देखिन्छ ।

१२. वित्तीय योजना तथा वित्तीय विश्लेषण

१२.१ कूल आवश्यक पूँजि

क) स्थिर पूँजि लगानी =

ख) पूर्व संचालन खर्चहरू

क्र.स	पूर्व संचालन खर्चहरू	रकम
१	सम्भाव्यता अध्ययन	
२	दर्ता तथा अन्य	
३	तालिम	
४	भ्रमण	
	कूल जम्मा	

ग) अनुमानित चालू पूँजि

क्र.स	विवरण	रकम
१	एक महिनाको कच्चा सामग्री मौजाद	
२	तयारी सामानको मौज्जात	
३	उच्चारोमा सामान विक्रि	
४	नगद (शिर्षभार खर्च र तलव) एक महिनाको लागी	
क	जम्मा चालू पूँजि	
५	उच्चारोमा सामान खरीद	
ख	कूल चालू पूँजि	

घ) कूल पूँजिको आवश्यकता

क्र.स	कूल पूँजिको आवश्यकता	रकम
१	स्थिर पूँजि	
२	विस्तार पूर्व संचालन खर्च	
३	चालू पूँजि	
	कूल पूँजिको आवश्यकता	

१२.२ पूँजिको श्रोत

क्र.स	पूँजिको श्रोत	कूल रकम	प्रतिशत
१	ऋण		
२	इक्युटि		
४	अन्य संस्थाहरू बाट सहयोग		
	जम्मा		

१२.३ ऋण चुक्ता तालिका

क्र.स	वर्ष	तिर्ने जम्मा ऋण रकम	तिर्ने ब्याज रकम	तिर्ने साँवा रकम	जम्मा रकम

	कूल				

१२.४ विक्रि मूल्य निर्धारण

क्र.स	विवरण	रकम
१	प्रति इकाई उत्पादन लागत	
२	हासकट्टि रकम	
३	ब्याज रकम	
४	स्थापना वा विस्तार पूर्वको खर्चमा एमोर्टाइजेसन	
५	बार्षिक उत्पादन परिमाण	
६	अन्तिम लागत मोल $(१ + २ + ३ + ४) / ५$	
७	विक्रि मूल्य $(६ + \text{नाफाको रकम})$	

१२.५ विक्रि आम्दानी

क्र.स	प्रमुख उत्पादन विवरण	ईकाइ	परिमाण	प्रति इकाई विक्रि मूल्य	कूल
१					
२					
३					
४					
५					
विक्रि बाट कूल आम्दानी					

१२.० नाफा तथा नोक्सान विवरण (एक वर्षको)

क्र.स	विवरण	मासिक	कूल वार्षिक
क	विक्रि बाट आम्दानी		
१	चल खर्च कटौति		
१.१	कच्चा सामग्री		
१.२	प्रत्यक्ष श्रम लागत		
ख	कूल नाफा		
२	स्थिर खर्च कटौति		
२.१	अप्रत्यक्ष श्रम		
२.२	शिर्षभार खर्च		
२.३	ब्याज		
२.४	हासकट्टि		
२.५	पूर्व सञ्चालन खर्चको अपलेखन		
२.६	विमा		
ग	कर कट्टि अधिको खुद नाफा		

१२.७ पारविन्दु

पारविन्दुस्थिर खर्च..... X १००

वार्षिक विक्रि - वार्षिक चल खर्च

X १००

पारविन्दु = _____ =

१२.१२ लगानीको प्रतिफल

खुद नाफा

लगानीको प्रतिफल X १००

कूल लगानी

X १००

अनुसुची ७

कृषि व्यवसाय संचालनको लागि उद्यम/व्यवसायका लागि अनुदान फाराम

खण्ड (क)	नयाँ उद्यम/व्यवसाय स्थापना	उद्यम/व्यवसायस्तरोन्नति	मिति : साल/महिना/दिन
सामान्य विवरण:			अनुमानित लगानी र आर्थिक श्रोत :
उद्यमीको नाम			१. कूल पूँजी रु.
जिल्ला:		गा.पा/नपा :	१.१ स्थिर पूँजी रु.
वार्ड नं.:		टोलको नाम:	१.२ चालु पूँजी रु.
जाति:		उमेर:	१.३ अन्य पूँजी रु.
		लिङ्ग	महिला
			पुरुष
विवाहित	अविवाहित	उद्योगको प्रकार :	२. मेशिन तथा औजार लागत (नयाँ वा थप) रु.
		लघु	
		साना	
		मझौला	
उद्योग तथा व्यवसाय सम्बन्धि विस्तृत विवरण:			३. कूल लगानी रु.
उद्यम/व्यवसायको नाम :			३.१ स्व-लगानी रु.
सञ्चालन स्थल ठेगाना:		जिल्ला:	३.२ कर्जा लगानी रु.
		गा.पा/नपा :	
		वार्ड नं.:	
		टोलको नाम:	
उद्योगले विद्युत खपत गर्ने क्षमता (कि.वा):		दैनिक सञ्चालन (घण्टा):	३.३ अन्य संस्थाबाट प्राप्त सहयोग रु.
		मासिक सञ्चालन (दिन):	
टेलिफोन/मोबाइल नं.:		दायाँ	३.४ अनुदान रु.
		बायाँ	
निवेदकको दस्तखत :		औँठा छाप	जम्मा अनुदान रु.
संस्थाको हकमा संस्थाको छाप		उद्योगको छाप (उपलब्ध भएमा मात्र)	(३.४)
			अक्षरेपी रकम रु. :
उद्योगको किसिम :	व्यक्तिगत	सामुदायिक	उद्यमीको संख्या
नवीकरणीय ऊर्जाको प्रकार:	लघु/साना जलविद्युत	वायोमास	बायोग्यास
			सौर्य
उद्यमीको खाता रहेको बैंकको नाम, शाखा र ठेगाना:			बैंक खाता नम्बर:
खाताको नाम :			
बैंकको नाम : :			
शाखा :			
ठेगाना::			
लक्षित समूह वा वर्ग (व्यक्तिगत उद्यम/व्यवसायको हकमा मात्र)			
एकल महिला	विपत्ति पीडित	द्वन्द्वबाट प्रभावित	लोपोन्मुख जाति
			पिछाडएका वर्ग
			गरीब
			अन्य (कृपया उल्लेख गर्नुहोस्)

एकल महिलाको हकमा सम्बन्धित निकायको परिचय पत्र वा सो नभएमा गा.वि.स.को सिफारिस, विपत्ति पीडित एवं द्वन्दवाट प्रभावितको हकमा जि.प्र.का. को सिफारिस, गरीबको हकमा सम्बन्धित निकायले जारी गरेको परिचय पत्र वा गरीबी निवारण कोषले पहिचान गरेका समुदायका सदस्य रहेका घरधुरीको पहिचान खुल्ने कागजात अनिवार्य रूपमा संलग्न हुनुपर्नेछ। (लोपोन्मुख जाति र पिछ्छाडिएका वर्गको हकमा नेपाल सरकारले प्रकाशित गरेको सूचना बमोजिम हुनेछ)।

खण्ड (ख)

श्री अध्यक्ष/नगर प्रमुख

.....

महोदय,

माथि उल्लेखित विवरण अनुसार निवेदकले नवीकरणीय ऊर्जा परियोजनाबाट उत्पादित विद्युत प्रयोग गरी कृषिमा आधारित उत्पादनमुलक ऊर्जा प्रयोग गरि उद्यम/व्यवसाय सञ्चालन वा स्तरोन्नति गर्न आवश्यक प्रक्रिया पुरा गरेको यस स्थानीय उद्यम विकास मुल्याङ्कन समिति प्रमाणित गर्नुका साथै संलग्न कागजातहरु साँचो हुन् र कुनै गल्ती भएमा पूर्ण जिम्मेवारी लिनेछ। यस समितिले अनुदान रकमको सही उपयोग गराउने जिम्मेवारी पूर्ण रूपमा वहन गर्दछ। यस उद्यम/व्यवसायलाई विद्यमान अनुदान नीति अनुसार अनुदान उपलब्ध गराउनका लागि सिफारिस साथ अनुरोध गर्दछौं।

स्थानीय उद्यम विकास मुल्याङ्कन समिति नाम:		संयोजकको नाम:	
दस्तखत:		मिति : साल/महिना/दिन	

खण्ड (ग)

श्री प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

.....

महोदय,

माथि उल्लेखित विवरण अनुसार निवेदकले नवीकरणीय ऊर्जा परियोजनाबाट उत्पादित विद्युत प्रयोग गरी कृषिमा आधारित उत्पादनमुलक ऊर्जा प्रयोग गरि उद्यम/व्यवसाय सञ्चालन वा स्तरोन्नति गर्न आवश्यक प्रक्रिया पुरा गरेकोले यस उद्यम/व्यवसायलाई अनुदान उपलब्ध गराउनको लागि सिफारिस सहित प्रमाणित गरिन्छै।

सिफारिस गर्नेको दस्तखत:		मिति : साल/महिना/दिन	
नाम:		पद:	कृषि शाखा प्रमुख

यस अनुदान फारम संग संलग्न गरिएका कागजातहरु (भएकामा चिन्ह लगाउनु होस्)

- माग फारम
- उद्यम/व्यवसायको व्यावसायिक योजना
- कर्जा लगानी भएमा कर्जा लगानीको प्रतिबद्धता
- उद्यम/व्यवसायदर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
- उद्यमीको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
- लक्षित समूह वा वर्गभएमा लक्षित वर्ग जनाउने प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि
- नवीकरणीय ऊर्जा उपभोक्ता समिति तथा उद्यमीका बीच विजुली प्रयोग सम्बन्धी सम्झौताको प्रतिलिपि
- सामुदायिकउद्यम/व्यवसाय भएमा संस्था/समूहको दर्ता प्रमाण पत्र/विधान/विनियम/माइन्ट

अनुसुची ८

कृषि व्यवसाय संचालनको लागि उद्यम/व्यवसायका लागि अनुगमन फाराम -

उद्योग तथा व्यवसाय सम्बन्धि विस्तृत विवरण:									
नयाँ उद्योग/व्यवसाय स्थापना/व्यवसाय स्तरोन्नति						उद्योग/व्यवसाय स्तरोन्नति			
उद्योग/व्यवसायको नाम									
सञ्चालन स्थल ठेगाना:									
उद्योगले विद्युत खपत गर्ने क्षमता (कि.वा.) :		दैनिक सञ्चालन (घण्टा):		मासिक सञ्चालन (दिन):					
नवीकरणीय ऊर्जाको (न.ऊ) प्रकार:		लघु/साना जलविद्युत	वायोमास	वायोग्यास	सौर्य	अन्य (कृपया उल्लेख गर्नुहोस्)			
ल.ज.वि./न.ऊ. वा केन्द्रीय प्र.ला. को नाम र ठेगाना :						क्षमता वा प्र.ला. (कि.वा.) :			
उद्योगको किसिम :		व्यक्तिगत			सामुदायिक		उद्यमीकोसंख्या	

२. लगानीको स्रोत				
२.१ स्व लगानी रु.				
२.२ ऋण रु.				
२.३ केन्द्रको सहयोग रु.				
२.४ अन्य संस्थाबाट प्राप्त सहयोग रु.				
जम्मा रु.				

व्यवसायिक योजनामा उल्लेखित मेशिन तथा औजार विवरण				
क्र.स	मेशिन तथा औजार	अनुगमन गर्दा (छ / छैन)	व्यवसायिक योजनामा उल्लेखित मूल्य*	यदि छैन भन्ने कारण उल्लेख गर्नुहोस्
१.				
२.				
३.				
क्र.स	मेशिन तथा औजार	अनुगमन गर्दा (छ / छैन)	व्यवसायिक योजनामा उल्लेखित मूल्य*	यदि छैन भन्ने कारण उल्लेख गर्नुहोस्
४.				
५.				
६.				
७.				
८.				
९.				
१०.				
११.				
१२.				
१३.				

१४.				
१५.				

*** जडान नभएका मेशिन तथा औजारहरुको मात्र**

पूर्ण रोजगारी (संख्या) :		आंशिक रोजगारी (संख्या) :		
उद्यम व्यवसायले सामना गरेका समस्याहरु र समाधानको लागि गरिएका प्रयासहरु				
समस्या		समाधान		
१) २) ३) ४)		१) २) ३) ४)		
अनुगमनकर्ताको अवलोकनको आधारमा उद्योगको अवस्था र सुझाव				
१) २) ३)				
: श्रीमान वडा अध्यक्ष ज्यू नं. वडा कार्यालय गाउँ पालिका/ नगरपालिका जिल्ला,प्रदेश,नेपाल				
महोदय, माथि उल्लेखित विवरण अनुसार मैले (उद्यमी) ले पालिका) को कुल अनुदान रकम रु. प्राप्त गरे पछि मिति २०...../...../.....मा नवीकरणीय ऊर्जा प्रयोग गरि कृषिमा आधारित उत्पादनमुलक ऊर्जा प्रयोगको उद्यम/व्यवसाय ☐ स्थापना ☐ स्तरोन्नति गरी सञ्चालनमा रहेको जानकारी गराउदैछु ।				
टेलिफोन / मोबाइल नं.:	औठा छाप	दायाँ	बायाँ	उद्योगको छाप (उपलब्ध भएमा मात्र)
१. २.				
निवेदकको दस्तखत :				
श्री अध्यक्ष/प्रमुख गाउँ पालिका/ नगरपालिका जिल्ला,प्रदेश,नेपाल महोदय, माथि उल्लेखित विवरण अनुसार निवेदकले आवश्यक प्रक्रिया पूरा गरी नवीकरणीय उर्जा प्रयोग कृषिमा आधारित उत्पादनमुलक ऊर्जा प्रयोगको उद्यम/व्यवसाय ☐ स्थापना ☐ स्तरोन्नति गरी सञ्चालनमा रहेको प्रमाणित गर्दछौ।				
कार्यालयको नाम ::			कार्यालयको छाप :	
वडा अध्यक्षकोको नाम :		दस्तखत :	मिति : साल / महिना / दिन	

आज्ञाले,
चिरन्जीवी प्रशाद शाह
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत